

Pa kako bom pravil o tem, ko mi solze zalivajo oči pri teh spominih!
Vsi smo izprevideli, in tudi gospod Tomaž so izprevideli, da Tonček ne bo nikdar gospod; zakaj njegova bolezen se je obračala le prenašlo na slabejše. Komaj je še dihal. A četudi je že s težavo govoril, vendar je s slabotnim glasom še enkrat prašal gospoda Tomaža, ki so ga obiskali, kako to, da Bog noče, da bi bil on gospod, ko se je vendar prizadeval, da bi bil vedno priden in ubogljiv — in so mati rekli: kdor je deček in je priden, tisti je kdaj gospod . . .

Gospod Tomaž pa so mu rekli, da tudi izmed pridnih hoče Bog le nekatere za gospode, ker morajo biti na svetu ljudje vseh stanov. Bog izbere nekatere, in tiste hoče. Nekateri pa odloči, da postanejo angeli, še predno morejo biti gospodje — — —

Ah, in res! Ko je tisto božično noč še ležal sneg po vsej naravi, in je bil podružniške cerkvice zvonik proti dnu strehe še ves bel; in ko je luna sijala in je ob mesečni tej svetlobi bil sneg videti še bolj bel; in ko so gospod Tomaž z visokim glasom peli sv. mašo o polnoči in so vsi ljudje klečali in peli: — takrat je bil Tonček že angel v nebesih!

Pa kako bom pravil; ko imam vse solzne oči in ko ne morem — — .

Svetonočni utrinki.

I.

*Padel, oj padel z jutranjim dihom
Snežec srebrni je vrh gorâ,
Pa mi je pravil: „Skoro prismeje
Rlâžena noč se z nebâ!“*

*Slušal zavzet sem čarobno bajko
Snežca srebrnega vrh gorâ,
Pa sem zaklenil v globine jo tajne
U verni objem nedolžnega sna.*

*„Sveta noč, pridi!“ — S silo mogočno
Tisoč se dviga skritih želja,
Po neizraženem tistem pokoju
U tajnih globinah srca . . .*

*Mehka noč, vzplavaj z lahnimi krili,
Uzbudi mi bajko iz trudnega sna,
Ki šepetal jo v jutranjem dihu
Snežec srebrni je vrh gora!*

II.

*Sveta noč, o daj, da plakam
Uroče ti v pozdrav solzé,
Ki nocoj v očesu jasnem
Tiho srečne mi drhte!*

*Spet prihajaš kot devovjka
Rlâga . . . k meni ti nocoj,
Spet dotika moje duše
Unet, sanjav poljub se tvoj.*

*Čak že čakala težko je,
Ona neutolažena,
Čdaj da milostno rosé te
Spet nebesa blažena;*

*Čdaj da spet nadnjó razgrne
Tajnostna se tvoja moč,
Rôžajočih, mirnih hipov
U mehkem krilu ji nesoč.*

*Noč božična, nekđaj v tebi
Ustala večna je Skrivnost,
In nad tožni svet razlila
Sreče, blaženstva sladkost . . .*

*Čarna noč, skrivnost velika
Meni sama ti si vsa,
Ueličasten dih božanstva
U dihih tvojih trepeta.*

Tuji svet in boj srdit sta
Uzela čute svete mi...
Ho pa tebe zrem, spet — vera
Močna v srcu se budi.

Hot rezedic vonj nocoj mi
Tvoj dehti pokoj presvet;
Ho željan ga pijem, v srcu
Up se živ poraja spet...

Tiha noč, zakaj prižigaš
Urh nebes zvezdâ nebroy?
Glej, kot nikdar prej — ljubezen
Moja spet žari nocoj!

Sveta noč, o daj, da plakam
Gorke ti v pozdrav solzé!
Morda kot nocoj nikoli
Ueč ne bom te zrl... Kdo ve?!

III.

Sladkó zasniivala vasica
Zagorska je sred rodnih tal,
Skrivnostno vztrepetale lučke
Nadnjo so z jasnih rajskih dalj...

Ostavil delavec je truden
Težaven, znojen posel svoj,
Pozabil boj za kruh grenak je
In boli težke vse nocoj.

Pozabil on celó za hip je,
Da v solznem svetu je — trpin;
Zdaj v koči borni mirno sanja,
Kak srečen je le on edin...

Sloni božična noč ljubeče,
Nad širno zemljico sloni
In z nežnimi jo zre očesci,
Kak v nje objemu ljubko spi.

Nocoj še mamicí nezabni
Razjasnil se obraz je vel.
Nad jaslicami v kotu verno
Pogled ji moli zdaj vesel.

Vesel? ... O da! A še srečnejša
Nocoj bi mamica bilá,
Če sinka dragega bi spet ji
Urnila daljna, tuja tla.

Po njej pa tudi sinku toži
Nocoj se tu na tujih tleh,
In po božični sveti noči
Ob lepih Sávinih bregeh...

Pokoj hladeč in tiha radost
Pač i nad njim nocoj kipi,
J njemu zvezdic žar smehlja se,
A vendar isti, isti ni...

In ista v tujini hladni
Noč biserna božična ta,
Hot tam v zagorski je vasici
Pri ljubi mamicí — doma...

Savo Zagorski.

Mimica in zimica.

„Prídi, prídi bela,
Mrzla zimica!“
Včeraj je vesela
Pela Mimica.

Danes pa peči se
Gorke že tišči
In na jok drži se,
Mami govori:

„Ah, zakaj je prišla
Zima ta med nas,
Skozi temne gaje
Z njo je prišel mraz.

Pada na planine
Beli, mrzli sneg,
Mrtve so doline,
Mrtev dol in breg.“

Gradiški.

